

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **S. S.**, zastoupené Mgr. Ondřejem Holkem, advokátem se sídlem Výškovická 122, 700 30 Ostrava - Zábřeh,, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 8. 2005 , č. j. 59 Az 2/2005 - 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta Mgr. Ondřeje Holka **se u r č u j e** částkou 2558 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále označována jako „stěžovatelka“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2004, č. j. OAM-3603/VL-07-HA14-2004. Tímto rozhodnutím správního orgánu byla žádost stěžovatelky o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá, že krajský soud její žalobu posoudil v rozporu se zákonem o azylu. Tvrdí, že nebylo prokázáno, že žádost o udělení azylu podala s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny. Krajský soud se podle stěžovatelky nevypořádal s námitkou týkající se obavy z návratu do země původu. Úřady v zemi původu stěžovatelky jsou pasivní a nejsou jí schopny jakýmkoliv způsobem pomoci proti zločinecké organizaci. Nelze jí neposkytnout azyl pouze s obecným odkazem na existenci ekonomických důvodů. Její obavy z návratu na Ukrajinu se přímo dotýkají ohrožení života, neboť jí není zajištěno základní právo obrátit se v případě ohrožení ze strany zločinců na státní orgány. Policie ji dokonce navedla, aby se s mafií spojila a poprosila jí o shovívavost. Po případném návratu do vlasti by stěžovatelka žila v neustálé obavě o svůj život a o zajištění základních sociálních podmínek a v případě, že by dokázala svou situaci alespoň z části vyřešit, stejně by ji mafie připravila o veškeré prostředky.

Z těchto důvodů navrhuje výše uvedené rozhodnutí krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Současně v rámci kasační stížnosti požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Veškeré stěžovatelčiny námitky byly v předcházejícím řízení soudem náležitě a podrobně vypořádány. Žalovaný dále uvedl, že stěžovatelka se ani nepokusila svoje problémy řešit pomocí státních orgánů země původu. Z těchto důvodů pak žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu podala stěžovatelka dne 17. 12. 2004 a pohovor k této žádosti s ní byl proveden dne 22. 12. 2004. Stěžovatelka ve své žádosti uvedla, že 11. 10. 2004 byla vyhozena z bytu krivorožskou mafií. Tvrdila, že se tak stalo proto, že její syn prohrál v automatech peníze a měl u této mafie dluh 1500 USD. Stěžovatelka neměla kde bydlet. Kamarádka ji ubytovala na chatě bez topení. Navíc je již 11 měsíců bez práce. V ručně psaném prohlášení pak tyto důvody zopakovala. Ve výše zmíněném pohovoru pak uvedené skutečnosti potvrdila a konkretizovala. Když jí mafiáni řekli, že má opustit byt, obrátila se na okrskového policistu, který jí řekl, že pokud má peníze, má jim je dát, jinak je má požádat o slitování. Na žádné nadřízené státní orgány se s žádostí o pomoc neobrátila, neboť jí mafiáni řekli, že pokud se obrátí na policii, bude litovat.

Rozhodnutím ze dne 23. 12. 2004, č. j. OAM-3603/VL-07-HA14-2004 žalovaný žádost stěžovatelky o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovatelčiny potíže – ekonomické potíže, problémy s příslušníky mafie a nelegální pobyt v ČR – nelze důvodům pro udělení azylu podřadit. Toto rozhodnutí napadla stěžovatelka žalobou.

Krajský soud tuto žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění rozsudku se ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného vyslovenými v žalobou napadeném správním rozhodnutí. Uvedl, že nezjistil žádné procesní pochybení a žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci ze samotné žádosti stěžovatelky o udělení azylu a z podrobně provedeného pohovoru se stěžovatelkou. Konstatoval, že bylo jednoznačně prokázáno, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Jako nedůvodné shledal soud

rovněž námitky stěžovatelky ohledně neudělení azylu dle § 14 a o nerozhodnutí o překážce vycestování dle § 91 zákona o azylu. Jestliže je žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, jsou podle krajského soudu v rozhodnutí správního orgánu nadbytečné výroky o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu a o překážce vycestování dle § 91 téhož zákona.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zák. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) přípustná a ačkoliv stěžovatelka uvádí, že rozsudek napadá z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) téhož zákona, neboť stěžovatelka namítá, že žalovaný a posléze krajský soud nesprávně aplikovali ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a krajský soud se nevypořádal námitkou týkající se obavy z návratu do země původu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není dán. Stěžovatelka konkrétně namítá, že krajský soud se nevypořádal s její žalobní námitkou týkající se obavy z návratu do země původu. Krajský soud se touto otázkou ve svém rozsudku dostatečně vypořádal, když uvedl, že jestliže je žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, jsou v rozhodnutí správního orgánu nadbytečné výroky o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu a o překážce vycestování dle § 91 téhož zákona. Tento názor je zcela v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona o azylu obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 - 41, srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 - 45, oboje dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se dále zabýval stěžovatelčinou námitkou opírající se o ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 zákona azylu, stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli azyl udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Naplnění podmínek vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, tj. podmínek pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikován pod č. 244/2004 Sb. NSS; srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikováno pod č. 349/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto v souladu s touto konstantní judikaturou při hodnocení předmětné stížní námitky zaměřil na otázku, zda v tomto případě byly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvodem stěžovatelčiny žádosti o udělení azylu byly problémy s mafií, ekonomické potíže a snaha o legalizaci pobytu v ČR. Ani jeden z těchto důvodů není (a to v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, oboje dostupné na www.nssoud.cz) podřaditelný pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Jiné důvody pak stěžovatelka ani neuváděla. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že se stěžovatelka ani nepokusila dostatečným způsobem svoje problémy řešit pomocí státních orgánů své vlasti. Obrátila se pouze na okrskového policistu a na jeho nečinnost si ani nezkoušela stěžovat u nadřízených orgánů. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pouhou nedůvěrou občana ve státní instituce nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, www.nssoud.cz). Z výše uvedených důvodů tedy žalovaný nepochybil, když zamítl žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g).

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelkou. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Advokátu stěžovatelky, ustanovenému usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2005, č. j. 59 Az 2/2005 - 56, přiznal Nejvyšší správní soud odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, a sice 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) (těmito úkony byly první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem, a doplnění kasační stížnosti ze dne 3. 3. 2006), ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), a na to navázaný paušál 2x 75 Kč podle § 13 odst. 3 AT.

Advokát stěžovatelky požadoval přiznat odměnu za tři úkony právní služby (přípravu a převzetí zastoupení, seznámení s věcí na soudě prostudováním spisu, doplnění kasační stížnosti), ovšem Nejvyšší správní soud shledal, že advokát poskytl toliko dva úkony právní služby – studium spisu na soudě totiž v jeho případě nelze subsumovat pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) AT, jak se zřejmě advokát domníval, a to ani cestou jeho užití podle § 11 odst. 3 AT, nýbrž je nutno je považovat za součást přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) AT; rozhodujícím rozdílem zde je, že advokát spis studoval za účelem seznámení se s věcí a přípravou zastoupení, a nikoli poté, co by ve věci již předtím činil určité úkony a spis studoval v pozdější fázi svého angažmá pro stěžovatelku. Úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) AT [obdobně i úkon podle písm. a) téhož odstavce] v sobě totiž zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména pak takové činnosti jako úvodní pohovor se zastoupeným a seznámení se s případem, čítaje v to i studium relevantních podkladů, včetně těch, které jsou obsaženy v soudním spise. Jeho základní určující charakteristikou je účel (příprava zastoupení) a to, že se děje v úvodní fázi poskytování právní služby. Úkon podle § 11 odst. 1 písm. f) AT (který je zjevně vázán na trestní řízení), jakož i úkon v řízení občanskoprávním či v řízení podle s. ř. s., který by svou povahou a účelem byl úkonu podle § 11 odst. 1 písm. f) AT nejbližší, se bude od úkonu podle § 11 odst. 1 písm. a) či b) AT lišit právě tím, že nepůjde o přípravu zastoupení jako takového, nýbrž zpravidla o rekapitulaci výsledků dosavadního řízení a přípravu na jeho další fázi, a že obvykle nebude poskytován v úvodní fázi zastoupení.

Advokát stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Nejvyšší správní soud mu proto přiznal též náhradu částky zaplacené na tuto daň (viz § 35 odst. 8, § 57 odst. 2 s. ř. s., § 23a zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zák. o advokacii“), tedy 408 Kč (19 % z částky 2150 Kč).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 27. července 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu